

AGENTURA OCHRANY
PŘÍRODY A KRAJINY
ČESKÉ REPUBLIKY

Souhrn doporučených opatření pro evropsky významnou lokalitu

Pařížov

CZ0533691

EVROPSKÁ UNIE
Evropský fond pro regionální rozvoj
Operační program Životní prostředí

1. Základní identifikační a popisné údaje

1.1 Základní údaje

Název: Pařížov

Kód lokality: CZ0533691

Kód lokality v ÚSOP: 2970

Rozloha (ha): 0,0038

Biogeografická oblast: kontinentální

Zařazení EVL na evropský seznam: 2008/25/ES

Nařízení vlády o stanovení národního seznamu EVL: Nařízení vlády č. 318/2013 Sb., o stanovení národního seznamu evropsky významných lokalit, ve znění pozdějších předpisů – příloha č. 631

1.2 Způsob zajištění ochrany

Zvláště chráněná území (ZCHÚ)

NENÍ

Ochranné pásmo zvláště chráněného území (OP ZCHÚ)

NENÍ

Navrhovaná kategorie ZCHÚ podle platného nařízení vlády

NENÍ

Smluvní ochrana dle § 39 ZOPK

NENÍ

Základní ochrana dle § 45c, odst. 2 ZOPK

Celková rozloha území chráněného dle režimu základní ochrany (ha): 0,0038

Relativní rozloha území chráněného dle režimu základní ochrany (%): 100

Jiná území chráněná podle národní legislativy, evropské legislativy nebo mezinárodních úmluv v překryvu s EVL

Ptačí oblasti

NEJSOU

1.3 Územně správní příslušnost

Pardubický kraj

Dotčené obce

Běstvína

Dotčená katastrální území

Pařížov

1.4 Stručná charakteristika území

Ekotop

Výpustní tunel v tělese přehrady Pařížov o délce 70 m, šířce 3,5 m a max. výšce 3,5 m klenutí. Stěny tunelu jsou zpevněny betonem, do kterého jsou zapuštěny pálené drenážní trubky. Nadmořská výška vchodu do výpustní štoly je 302 m.

Biota

Regionálně významné pravidelné zimoviště netopýra černého (*Barbastella barbastellus*), který je předmětem ochrany EVL. Ve výpustní štole přehrady Pařížov byly dále ojediněle zaznamenány další čtyři druhy letounů - netopýr pestrý (*Vespertilio murinus*), netopýr vodní (*Myotis daubentonii*), netopýr Brandtův/vousatý (*Myotis brandtii/mystacinus*) a netopýr velký (*Myotis myotis*).

2. Stav EVL a předmětů ochrany

2.1 Předměty ochrany a jejich cílový stav

Druhy

Název předmětu ochrany: netopýr černý *Barbastella barbastellus*

Kód předmětu ochrany: 1308

Stav předmětu ochrany při zařazení EVL do Evropského seznamu

Populace	Min	Max	Jednotka	Kategorie	Podíl populace	Zachovalost	Izolace	Celkové hodnocení
zimující populace	25	45	jedinci		$2\% \geq p > 0\%$	dobré zachování	populace není izolovaná, leží uvnitř areálu rozšíření druhu	dobrá hodnota

Cílový stav předmětu ochrany:

V současnosti došlo k poklesu početnosti pouze na několik zimujících exemplářů. Dlouhodobým cílem je zlepšení stavu populace na úroveň jako při vyhlášení EVL, tzn. pravidelně zimující populace v počtu desítek jedinců.

2.2 Nároky předmětů ochrany

Druhy

Název předmětu ochrany: netopýr černý *Barbastella barbastellus*

Kód předmětu ochrany: 1308

Popis nároků předmětu ochrany:

Jako zimoviště slouží podzemní prostory různých typů (štol, jeskyně, bunkry, sklepy, chodby v hrázích vodních nádrží apod.), kde tento druh vyhledává chladnější místa (obvykle +2 až +5 °C). Za mírnějšího průběhu zimy zimuje mimo podzemní úkryty, např. ve skalních štěrbinách, ve stromových dutinách apod. Netopýr černý je štěrbinový druh, na zimovištích lze však nalézt i visící shluky desítek až stovek jedinců. Maximální počet zjištěný na zimovišti v České republice činí přes 1100 kusů. Tento druh je velice citlivý především na rušení na zimovištích, kde se projevuje tzv. kaskádový efekt ve velkých shlucích jedinců (probuzení jednoho jedince způsobí hromadné buzení sousedních netopýrů). Z tohoto důvodu také patří netopýr černý mezi druhy, u kterých se nejvíce projevil negativní vliv kroužkování zimujících jedinců.

Management spočívá zpravidla v zajištění klidu a vhodných podmínek na zimovišti (zabezpečení vstupu na zimoviště) v době výskytu netopýrů.

Faktory a činnosti, které mohou negativně ovlivnit populaci druhu na zimovištích v evropsky významných lokalitách:

- rušení - vadí především manipulace se zimujícími netopýry, změny teplotního režimu, rozdělávání ohňů a následné zakouření podzemních prostor, zvýšený pohyb lidí, příliš časté návštěvy jeskyňářů nerespektujících dodržování klidu na zimovišti, dále neregulovaný vstup turistů do nezajištěných podzemních prostorů, případně i pořádání některých hromadných akcí ve zpřístupněných jeskyních
- uzavírání vchodů do starých důlních děl a jeskyní
- nevhodné načasování stavebních prací (rušení zimujících netopýrů)
- úplné uzavření vchodu do podzemního prostoru (zamezení výskytu netopýrů)
- nevhodný způsob zabezpečení vchodu (celoprofilová uzávěra může způsobit změnu mikroklimatu)

2.3 Řešení konfliktů při zajišťování požadavků různých předmětů ochrany EVL

Konflikt není předpokládán

2.4 Konflikt s jinými ochrannými režimy dle ZOPK

Konflikt není předpokládán

2.5 Využívání EVL a zhodnocení jeho důsledků pro předměty ochrany

Stručná charakteristika a vliv činnosti

EVL je situována do boční výpustní štoly přehradní hráze vodního díla Pařížov, které bylo dokončeno v roce 1913, od svého vzniku je štola využívána výhradně pro účely, ke kterým je určena. V současnosti se vchod do podzemí vypouštěcí štoly nachází v oploceném areálu, který je ve správě PLA. Tím je do značné míry zajištěno, že do podzemí nevnikne žádná nepovolaná osoba - přístup do tunelu má jen obsluha hráze v rámci provozu a odborníci monitorující netopýry (vstup do štoly za účelem monitoringu netopýrů je možný pouze po předchozím oznámení obsluze hráze, která sníží průtok vody a umožní tak průchod po dně štoly).

Stěny výpustní štoly jsou betonové a v pravidelných intervalech po cca 8 metrech jsou v nich osazeny odvodňovací drenážní trubky z pálené hlíny nebo jsou místo trubek ponechány otvory v betonovém plášti. Právě tyto výklenky, trubky a otvory osídlují netopýři černí a využívají je jako své zimoviště. Nejvýznamnějším místem je z tohoto pohledu přibližně střed tunelu dlouhého 70 m.

V letech 2004 až 2006 zde proběhla rekonstrukce výpustních zařízení, práce byly větší částí načasovány do období mimo hibernaci netopýrů za dodržení podmínek stanovených Správou CHKO Železné hory. Tento stavební zásah se na populaci zimujících netopýrů černých projevil dočasným snížením počtu zimujících jedinců (viz níže).

Pravidelná sčítání zimujících netopýrů v EVL probíhají od r. 1993, do té doby žádný ani jednorázový průzkum chiropterofauny nebyl proveden. Početnost pravidelně zimujícího netopýra černého dosahovala v 90. letech 20. století až 47 exemplářů, po provedených stavebních úpravách v letech 2004 až 2006 klesla na 8 (2007) resp. 6 (2008) exemplářů. V následujících letech 2011 - 2012 se stav zimujících netopýrů černých ustálil na počtech 14 – 16, od roku 2013 - 2016 zde došlo opět k poklesu na 7 (2013), 3 (2015), 6 (2016) a 11 (2017) jedinců. Tento poslední pokles je zřejmě do značné míry způsoben teplými zimami (kdy netopýři přeletují a k zimování využívají např. škvíry za kůrou stromů v okolí zimoviště); poklesy početnosti zimujících letounů byly v tomto období pozorovány i na jiných tradičních zimovištích.

Vzhledem k tomu, že nelze zcela jednoznačně stanovit hlavní příčinu úbytku, bude do budoucna nutné stav populace sledovat. Pro podporu zimujících netopýrů je žádoucí zvýšit nabídku vhodných mikrostanovišť pomocí specifických managementových opatření - viz kap. 3.1.

Před branou do areálu je umístěna na veřejně přístupném místě informační tabule o přehradě a EVL.

2.6 Související platné dokumenty ve vztahu k předmětům ochrany dle speciálních zákonů

NEJSOU

3. Péče o EVL

3.1 Popis optimálního způsobu péče o předměty ochrany

Základem péče o předmět ochrany v EVL je vyloučení rušivých vlivů v podzemním prostoru vypouštěcí štolý přehrady Pařížov. Pro zachování předmětu ochrany je třeba zajistit tyto podmínky:

- zabránění vstupu nepovolaných osob a rušení netopýrů v zimním období, tj. od 1. 11. do 30. 3. To je v současnosti zajištěno oplocením areálu přehradní hráze (včetně vypouštěcí štolý), areál je pod dohledem pracovníka správce objektu a v zimním období mají do EVL kromě správce objektu přístup povolen pouze osoby zajišťující monitoring netopýrů, jiné návštěvy nejsou v daném období žádoucí;
- provádění případných stavebních, udržovacích či jiných prací na technickém zařízení ve štole (zejména na vypouštěcím ventilu) je nutné načasovat mimo období zimování netopýrů, tedy mimo měsíce listopad až březen;
- netopýr černý je tzv. štěrbinový druh – z tohoto důvodu ponechat otevřené stávající výklenky a drenážní trubky v betonových stěnách štolý (např. při zpevňování stěny štolý);
- při opravách tunelu nepoužívat zdraví škodlivé nebo alergenní stavební materiály a barvy;
- na lokalitě nekroužkovat netopýry černé v období zimování - riziko lavinového efektu (v současnosti jde pouze o hypotetické riziko, kroužkování netopýrů na zimovištích se již několik let neprovádí);
- v zimním období je žádoucí udržovat ve výpustní štole takový průtok, aby nebyli ohroženi jedinci zimující ve štěrbinách. Toto neplatí pro nepředvídatelné události (např. povodně), kdy je třeba řešit především rizika vzniku škod na zdraví a majetku obyvatel.

Další opatření:

Je třeba i nadále předmět ochrany pravidelně monitorovat a pokusit se zlepšit podmínky pro jeho zimování pomocí specifických opatření (např. do výpustní šachty instalovat budky pro zimování; jako jednoduché a levné řešení, které je v poslední době testováno na jiných lokalitách, je možné místo relativně nákladných budek umístit na strop, případně i boky tunelu, jednotlivě nebo ve skupinách duté cihly nebo drenážní trubky). Netopýři černí se na zimovištích (podobně jako většina ostatních letounů) přemísťují podle výkyvů teploty tak, aby jim vyhovovala aktuální teplota v místě zavěšení. Opatření pro zvýšení četnosti vhodných míst pro zimování netopýrů je proto žádoucí provést v celé délce tunelu, nebo alespoň v jeho prvních 2/3 (myšleno od vstupu do tunelu), ne tedy pouze např. v jeho střední části.

3.2 Navrhovaná opatření

Opakovaná opatření

Číslo zákresu managementového opatření	bez zákresu
Název managementového opatření	Jiné opatření
Kategorie opatření	Jiné
Cílový předmět ochrany	<i>Barbastella barbastellus</i> (netopýr černý) 1308
Popis opatření	Zvýšení nabídky vhodných mikrostanovišť pro zimování pomocí specifických managementových opatření.
Vhodný interval	1 x za 10 let
Kalendář pro management	mimo období zimování netopýrů
Poznámka	Instalace budek pro zimování uzpůsobených speciálně pro netopýra černého; k tomuto účelu je možné využít duté cihly nebo drenážní trubky (umístit jednotlivě nebo ve skupinách na stěny nebo strop tunelu).

4. Závěrečné údaje

4.1 Použité podklady

Portál Informačního systému ochrany přírody [online]. Praha: Agentura ochrany přírody a krajiny ČR, 2007 [cit.]. AOPK ČR. Nálezová databáze ochrany přírody [online].

ANDREAS, M.; CEPÁKOVÁ, E. (2004). *Metodická příručka pro praktickou ochranu netopýrů*. Praha: Agentura ochrany přírody a krajiny ČR. 70 s. ISBN 978-80-87051-82-5.

Centrum ochrany přírody (2011). *Návrh plánu péče o evropsky významnou lokalitu Pařížov: na období 2012 - 2021*. 1. 21 s. Archivuje Krajský úřad Pardubického kraje.

HORNÍK, J. (2013). *Souhrn doporučených opatření pro evropsky významnou lokalitu Pařížov CZ0533691*. 1. AOPK ČR. 14 s., orientační mapa.

LEMBERK, V. (2001). Zimoviště netopýrů v Železných horách a na Rychnovsku. *Vespertilio*. 5, s. 163-169.

LEMBERK, V. (2004). Netopýři (*Chiroptera*) východních Čech. *Lynx, nová serie*. 35, s. 49-118. ISSN 0024-7774.

MARHOUL, P.; TUROŇOVÁ, D. (eds.) (2008). *Zásady managementu stanovišť druhů v evropsky významných lokalitách soustavy Natura 2000: metodika AOPK ČR*. 1. vyd. Praha: Agentura ochrany přírody a krajiny ČR. 161 s. ISBN 978-80-87051-38-2.

4.2 SDO zpracoval

Organizace: AOPK ČR, Regionální pracoviště Východní Čechy

E-mail: vychodni.cechy@nature.cz

Datum zpracování:

5. Seznam zkratk

<i>AOPK ČR</i>	<i>Agentura ochrany přírody a krajiny ČR</i>
<i>ES</i>	<i>Evropský seznam</i>
<i>EVL</i>	<i>Evropsky významná lokalita</i>
<i>CHKO</i>	<i>chráněná krajinná oblast</i>
<i>OP ZCHÚ</i>	<i>ochranné pásmo zvláště chráněného území</i>
<i>PLA</i>	<i>Povodí Labe, státní podnik</i>
<i>SDO</i>	<i>Souhrn doporučených opatření</i>
<i>ÚSOP</i>	<i>Ústřední seznam ochrany přírody</i>
<i>ZCHÚ</i>	<i>zvláště chráněné území</i>
<i>ZOPK</i>	<i>zákon č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny ve znění pozdějších předpisů</i>

6. Přílohy

6.1 Orientační mapa evropsky významné lokality

CZ0533691_Parizov_orientacni_mapa.pdf

6.2 Mapa způsobu zajištění ochrany EVL

NENÍ

6.3 Mapa zákresů managementových opatření na vymezených plochách

NENÍ

6.4 Rámcová směrnice pro lesní stanoviště

NENÍ

6.5 Doplňující dokumenty

NEJSOU